

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

09 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Grosu Aurel în numele inculpatului Mihai Nicolae, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 ianuarie 2020, în cauza penală privindu-l pe

*Mihai Nicolae xxxx, născut la xx xxxx xxxx,
originar xxxx xxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.12.2018 – 25.04.2019;

Instanța de apel: 20.05.2019 – 15.01.2020;

Instanța de recurs: 03.03.2020 – 09.09.2020.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Fălești din 25 aprilie 2019, adoptată în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Mihai Nicolae a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(4) Cod penal, la 2 ani 8 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Mihai Nicolae, fiind deținătorul permisului de conducere nr. xxxx cu categoria „xx”, la 09.11.2018, aproximativ la ora 14.10, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, conducând automobilul de model xxxx cu numărul de înmatriculare xxxx, pe traseul R-16 (Bălți-Fălești- Sculeni) în localitatea Răuțel, Fălești, la km 7+400m., avându-l în calitate de pasager pe Doroh Stanislav a.n. xxxx, exprimând neatentie față de trafic și încredere exagerată în sine, grav a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului

RM nr. 357 din 13.05.2009 (în vigoare din 13.07.2009), și anume: pct. 10 alin.(1) lit. b) RCR RM, conform căruia, „*Persoana care conduce un vehicul trebuie: ...b) să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum ...*”; pct. 45 alin.(1), (2) RCR RM, conform căruia, „1) *Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. Pct. 51, care stabilește că,- Înaintea depășirii, conducătorul vehiculului trebuie să se asigure că: nici un conducător de vehicul care îl urmează nu a început depășirea; cel care îl precedă pe aceeași bandă nu a semnalizat intenția de a depăși sau intenția de a preselesta spre stânga; poate efectua depășirea fără a pune în pericol sau a stânjeni circulația din sens opus, adică banda pe care urmează să se angajeze are un spațiu suficient și viteza vehiculului ce urmează a fi depășit permite executarea acestei manevre*”, și fără să se asigure, s-a angajat în manevra de depășire cu ieșirea pe banda de sens opus, ca consecință tamponându-se frontal cu automobilul de model „Mercedes Spinter” cu n/î xxxx, condus de Frunza Mihail, ce se deplasa din sens opus. Drept rezultat al impactului, cet. Doroh Stanislav - pasagerul de pe bancheta față dreapta din automobilul „BYD G3” cu numărul de înmatriculare xxxx, s-a ales cu leziuni corporale sub formă de traumatism cranio-cerebral închis cu contuzie cerebrală, edem cerebral, fracturi multiple a oaselor craniului facial, care conform raportului de expertiză judiciară nr.201820D0187 din 23 noiembrie 2018, se califică la vătămări corporale grave periculoase pentru viață, respectivele acțiuni fiindu-i încadrate la art.264 alin. (4) Cod penal cu calificativele *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, care a cauzat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale, săvârșită în stare de ebrietate.*

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia au declarat apeluri:

3.1. Avocatul Grosu Aurel în numele inculpatului Mihai Nicolae, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă non privativă de libertate.

În motivarea cererii, apelantul a invocat că la stabilirea pedepsei, prima instanță urma să țină cont că inculpatul a recunoscut vina pe deplin, în ședința de judecată a înaintat cerere privind recunoașterea probelor din rechizitoriu, în conformitate cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, s-a căit sincer în cele comise, recuperarea prejudiciul cauzat proprietarului mijlocului de transport implicat în accidentul rutier, precum și a cheltuielilor legate de tratamentul părții vătămate Doroh Stanislav, circumstanțe care ar permite aplicarea pedepsei non privative de libertate.

3.2. Partea vătămată Doroh Stanislav, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 ianuarie 2020, apelurile declarate au fost respinse, ca nefondate, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere

cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, probele fiind apreciate corect prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Mihai Nicolae de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(4) Cod penal.

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat că, analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art.364¹ alin.(1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, n-a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că, nu poate fi reținută o altă situație de fapt decât cea reținută de către prima instanță.

Cu referire la numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că, instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, scopul pedepsei în sensul corectării și reeducării vinovatului.

Instanța de apel a apreciat că, modalitatea de executare aleasă de prima instanță este în acord cu principiul proporționalității, având în vedere fapta comisă, urmările produse, personalitatea inculpatului și situația familiară a acestuia.

Instanța de apel a considerat că, anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsa stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptelor comise de acesta, cât și personalității inculpatului.

6. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, avocatul Grosu Aurel în numele inculpatului Mihai Nicolae a declarat recurs ordinar, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, cu suspendarea executării acesteia, prin prisma art.90 Cod penal.

În esență, în recursul declarat, recurentul își exprimă dezacordul cu soluțiile instanțelor de fond doar din motivul neaplicării față de inculpat a prevederilor art.90 Cod penal – dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei.

În continuare, a invocat că, în lipsa circumstanțelor agravante, pedeapsa stabilită este prea aspră și nemotivată, or, potrivit prevederilor legale o pedeapsă mai aspră se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă nu v-a asigura atingerea scopului pedepsei.

În opinia recurentului, instanțele de fond nu au ținut seama că inculpatul a recunoscut fapta și s-a căit sincer de cele comise, a recuperat prejudiciul cauzat proprietarului mijlocului de transport implicat în accidentul rutier, precum și a cheltuielilor legate de tratamentul părții vătămate Doroh Stanislav, ceea ce denotă că în privința inculpatului pot fi aplicate prevederile art.90 Cod penal.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsite de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului declarat, se constată că, recurentul critică decizia instanței de apel sub aspectul pct. 6), 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, considerând decizia recurată ca neîntemeiată și ilegală, pledând în continuare pentru stabilirea unei pedepse mai blânde inculpatului.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal atestă că motivele și temeiurile de recurs invocate de către recurent, nu și-au găsit confirmarea, în speță nefiind constatate erorile de drept invocate.

În acest context, Colegiul penal menționează, că argumentele din recurs preponderent sunt aceleași care au fost invocate și în cererea de apel, în privința cărora instanța de apel s-a pronunțat în mod argumentat și detaliat și reiterarea cărora nu o consideră necesară.

De asemenea, în raport cu argumentele recurentului, Colegiul penal notează că instanța de apel sa expus complet asupra tuturor motivelor invocate în apelul părții apărării, corect a menținut constatările primei instanțe cu privire la vinovăția inculpatului și stabilirea pedepsei fără aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.

Așa dar, analizând solicitarea recurentului referitor la suspendarea executării pedepsei stabilite în conformitate cu prevederile art.90 Cod penal, Colegiul penal constată că instanțele ierarhic inferioare și-au argumentat soluția la acest capitol și au motivat hotărârea pronunțată invocând motive clare din care considerent au ajuns la concluzia că în privința inculpatului, urmează a fi stabilită pedeapsa închisorii la limita minimă prevăzută de norma penală în baza căreia a fost declarat vinovat și anume - 2 ani 8 luni închisoare și din care considerente dispunerea suspendării executării pedepsei nu va asigura atingerea scopului prevăzut la art.61 Cod penal.

La acest capitol, instanța de recurs remarcă faptul că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni, urmează a-i fi aplicată o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana se declară vinovată. Totodată, pedeapsa se aplică în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului Penal.

Conform principiului individualizării pedepsei, prevăzut de art.7 Cod penal, în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, reflectate la art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont **de gravitatea infracțiunii săvârșite**, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei

aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată vinovatului, trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale, prevăzute la art.61 Cod penal.

Instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul invocat de recurent referitor la faptul că, instanțele ierarhic inferioare la stabilirea pedepsei, nu au ținut cont în deplină măsură de circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului, care pentru prima dată a comis o infracțiune, neluând în considerație că corectarea ultimului poate avea loc și fără privarea de libertate, fiind posibil de aplicat prevederile art.90 Cod penal.

În fundamentarea acestei concluzii Colegiul penal ține să menționeze că recurentul în argumentarea solicitării sale privind necesitatea stabilirii unei pedepse mai blânde non privative de libertate **pune accentul doar pe personalitatea inculpatului**, însă a omis faptul că la stabilirea pedepsei instanțele sunt obligate să ia în considerație și alte criterii de individualizare a pedepsei penale, cum ar fi **gravitatea infracțiunii săvârșite**, motivul acesteia **și urmările survenite**. Așadar, instanța de recurs consideră că, instanțele de fond întemeiat au conchis că împrejurările prezentei cauze penale, îndeosebi cele reținute ce vizează personalitatea inculpatului nu sunt suficiente pentru a aplica prevederile art.90 alin.(1) Cod penal, or acestea au fost luate în considerație la stabilirea termenului de pedeapsă, iar potrivit practicii judiciare constante în cazul în care instanța de judecată a constatat circumstanțe atenuante și a redus pedeapsa, după caz până la minim, aceste circumstanțe nu mai pot servi temei de aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.

Totodată, instanța de recurs consideră că, în speță, instanța de apel a respectat cerințele de motivare referitor la procedura executării pedepsei de către inculpat.

Tot aici, Colegiul penal ține să menționeze că, inculpatul a comis o infracțiune, care atentează la valoarea primordială protejată de legea penală – viață și sănătatea persoanei, or, dreptul la viață al oricărei persoane prevăzut de art.2 CEDO prevalează asupra altor drepturi, iar Curtea Europeană acordă dreptului la viață o semnificație cu totul aparte situându-l printre articolele primordiale ale Convenției.

În asemenea situație, pentru a fi atins scopul legii penale de restabilire a echității sociale, urmează a se interveni prompt, cu aplicarea unor pedepse reale cu executare, pentru ca inculpatul, precum și alte persoane să-și facă concluziile de rigoare, pentru a nu fi admise pe viitor săvârșirea unor astfel de fapte prejudiciabile, calificate ca infracțiuni.

În acest context Colegiul penal remarcă și faptul că, instituția suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoare nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Raționamentul de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului la faza de urmărire penală și de judecare a cauzei, atitudinea față de infracțiunea comisă, față de victimă ori de partea vătămată, de compasiunea ce o manifestă în privința ultimilor, cărora intenționat li s-au produs daune materiale și în special - morale, care, după caz, nu mai pot fi recuperate.

Conform textului alin.(1) art.90 Cod penal, instanță numai motivat *poate* dispune suspendarea condiționată parțială sau totală a executării pedepsei aplicate vinovatului cu concluzia că acesta se poate corija fără executarea reală a pedepsei închisorii, motive care trebuie indicate în sentință.

În acest context, instanța de recurs mai notează, că chiar și în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute de prevederile art.90 alin.(1) Cod penal, nu se creează un drept pentru condamnat, ci doar o vocație a acestuia la măsură de individualizare a executării pedepsei.

În contextul celor expuse mai sus, Colegiul penal reține, că la stabilirea pedepsei inculpatului, pentru infracțiunea comisă, prima instanță și cea de apel nu au comis erori de drept, pedeapsa aplicată inculpatului este una corectă, deoarece la stabilirea acesteia au fost respectate exigențele legii, iar argumentele recursului în acest sens sunt neîntemeiate.

Din considerentele nominalizate, Colegiul penal conchide că temeiurile invocate de recurent nu și-au găsit confirmare, ceea ce impune dispunerea inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Grosu Aurel în numele inculpatului Mihai Nicolae, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 ianuarie 2020, în cauza penală privindu-l pe *Mihai Nicolae xxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 08 octombrie 2020.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac